

ДІАГНОСТИКА ІНОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

© Шикіна О.В., 2017

В сучасній економічній літературі існує велика кількість визначень понять «інновація». Це в свою чергу свідчить про те, що в сфері інноваційної діяльності не має загально визнаної термінології. Вчені в даній галузі знань вкладають власний зміст та сенс в поняття інновація, що відображає комплексність, універсальність, масштабність використання інновацій. Неоднозначність, невідповідність, протиріччя визначень викликає різні концептуальні підходи до визначення терміну «інновація», до появи різних їх типів та видів, розробок класифікацій за різними критеріями.

Аналіз підходів до класифікації дає можливість зробити висновок, щодо комплексного характеру інновацій, виявити усі сфери використання інновацій як нового продукту, нової техніки, нових технологій, методу та способу виробництва. Вибір інновацій запропонованими ознаками дозволить виявляти специфічні вимоги до їх розробки, запровадження та експлуатації на підприємстві [4].

Перш за все необхідно звернутись до міжнародних показників інноваційної активності країн світу. Глобальне дослідження за міжнародною методикою INSEAD дозволяє щорічно розраховувати показник інноваційності країни – глобальний індекс інновацій (ГІІ – Global Innovation Index). Даний індекс враховує до 80 різноманітних змінних критеріїв, характеризуючих інноваційний розвиток держави, що поділені на дві групи: умови ведення інноваційної діяльності й необхідні ресурси та результати практичної діяльності. Автори дослідження вважають, що успішність економіки пов'язана, як з наявністю інноваційного потенціалу, так і умов для його втілення. Таким чином, підсумковий Індекс являє собою співвідношення витрат і ефекту, що дозволяє об'єктивно оцінити ефективність зусиль з розвитку інновацій в тій чи іншій країні (див. Табл.1).

Таблиця 1

Інноваційний розвиток України за міжнародними показниками інноваційності за 2014-2016 рр.

Назва показника	Значення показника			Позиція в рейтингу		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Глобальний індекс інновацій	36,3	36,5	35,7	63	64	56
Наявні ресурси і умови для проведення інновацій, в т.ч.:	38,2	39,1	38,9	88	84	76
- Інститути	52,9	52,3	48,7	103	98	101
- Людський капітал і дослідження	36,6	40,4	40,8	45	36	40
- Інфраструктура	27,1	26,3	32,3	107	112	99
- Розвиток внутрішнього ринку	45,1	43,9	42,1	90	89	75
- Розвиток бізнесу	29,1	32,4	30,6	87	78	73
Досягнуті практичні результати здійснення інновацій, в т.ч.:	34,4	39,9	32,5	46	47	40
- Розвиток технологій і економіки знань	32	36,4	34,1	38,2	34	33
- Результати творчої діяльності	30,6	31,3	31,0	77	75	58
Коефіцієнт інноваційної ефективності	0,9	0,9	0,82	14	15	12

За показником ГІІ Україна рухається вгору від 64-го в 2015 році до 56-го в 2016 році. Це найвищий рейтинг індексу інновацій в Україні з 2007 року. Україна піднялась на 8 позицій в інноваційному вхідному субіндексі (займаючи 76-е місце) і на 7-м позицій в інноваційному вихідному субіндексі (займаючи 40-е місце). За рейтингом коефіцієнта ефективності інновацій

Україна піднялась на 3 позиції й зайняла 12 місце (і 10-е в Європейському регіоні), це одна з відносних переваг економіки країни в 2016 році [5].

Найкращі позиції Україна зайняла за наступними критеріями: нематеріальні активи – 42-е місце, конкурентка політика, масштаби й конюктура ринку, торгівля – 46-е місце, умови ведення бізнесу та підприємництва – 79 місце, інноваційні зв'язки – 88-е місце.

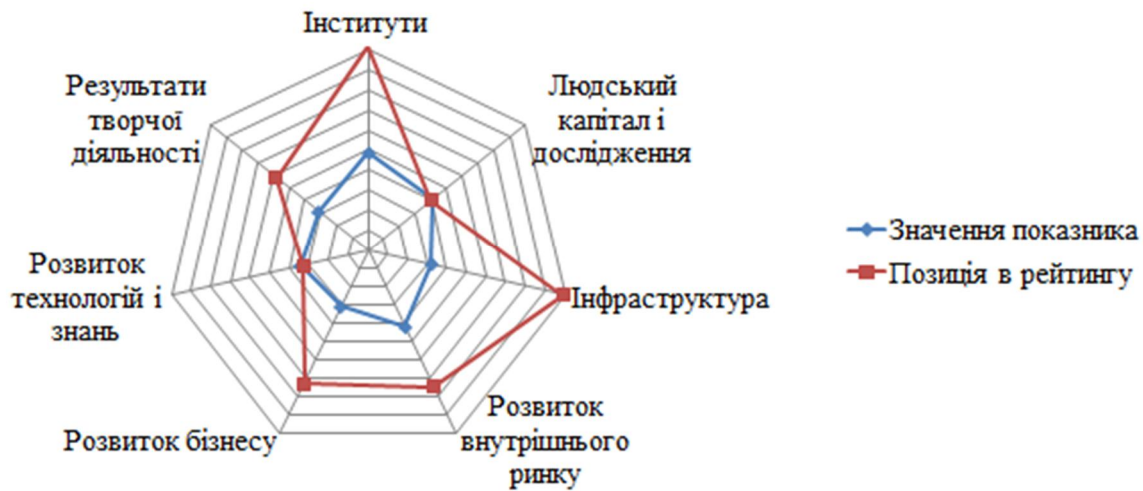

Рис. 1. Багатокутний глобального індексу інновацій в 2016 р. в Україні

На жаль, через відсутність доступної бази статистичних даних й конфіденційність фінансово-економічних показників суб'єктів народного господарства унеможливується процес аналізу інноваційної діяльності окремих регіонів й міст, особливо в сфері надання туристичних послуг. Аналіз інноваційної діяльності туристичних фірм ускладнюється специфікою туристичного продукту: невідчутністю, нематеріальністю, сезонний характер.

1. Галасюк К.А. Інновації як інструмент подолання кризових явищ на підприємствах готельного господарства / К.А. Галасюк // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Одеса, 2013. - №2(181). - С.13-21.

2. Галасюк К.А. Проблемні питання щодо визначення базових понять інноватики в сфері туризму / К.А. Галасюк // Науковий вісник ОНЕУ : матеріали Всеукраїнської наукової конференції студентів та аспірантів «Світові кризи: причини і наслідки». – Одеса : ОНЕУ, 2013. – № 3 (182). – С. 159-167.

3. Галасюк С.С. Формування мережі малих готелів у контексті впровадження організаційних інновацій / С.С. Галасюк, О.В. Гусева, К.А. Галасюк // Актуальні проблеми розвитку економіки в контексті глобальних викликів : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 45-річчю факультету міжнародної економіки, (Одеса, 19-20 верес. 2013 р.). - Одеса: ОНЕУ, 2013. - С. 257-259.

4. Литовка А.О. Класифікація інноваційної діяльності туристичного підприємства / А.О. Литовка, О.В. Шикіна // Глобальні та національні проблеми економіки. – Миколаїв, 2016. – Випуск №14. – С. 416-420.

5. Global Innovation Index 2009–10 / ed. S. Dutta, INSEAD. – The Business School of The World, 2016. – 456 p.